

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
proprietarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

**González Téllez, Emanuel
Francofurti Ad Moenum, 1690**

Caput IX. Idem a Archipresbytero sancti Andreæ de Pollian.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](#)

Tandem sciendum est, uniones ritè celebratas revocari certis ex causis, veluti quando per unionem tollitur hospitalitas, vel sit dissolutio religionis, c. novit, ne Sede vacante; vel si cessat causa, propter quam unio facta fuit; veluti paupertas Ecclesiarum, c. cum M. de confit. si incipiat esse damna Ecclesiis, argumento capituli suggestum, de decimis: late probat Zypæus ad hunc tit. consult. 8. & 9. & resp. 3. aliaque plura de his unionibus congeserunt Barbosa dict. alleg. 66. Fragoso dict. §. 6. & quomodo unio probetur, prosequitur Rota apud Pennam tom. 1. decisi. 337. & 441.

6. Tradit. surr. ratio decidi- dendi.

Quibus ita animadversis ratio præsentis assertio- nis ex eo provenit, nam cùm Pontifex habeat plenam dispositionem in Ecclesiis universi orbis, c. decimas, ad finem, cap. & temporis 16 q. i. cap. de prob. in 6. Clement. 1. ut lice pente; ideo potest dicere: es, & omnes Ecclesiis, ac beneficia unire, ut etiam potest Imperator ex duabus provinciis unam facere, aut diversa officia unire. Novella 8 & 24. usque ad 29. & civitatum, ac populorum, qui in unum coierunt, exempla reperiuntur in antiquis monumentis, veluti Albae, atque Romæ apud Liviū: & extat elegans descriptio apud Ovidium lib. 6. Faistor.

Hac ubi narravit, Tacitum, forte me Quiri- num,

Binaque cum populis regna coisse suis.
Et lare communis, generosique receptos,
His nomen juncit lumen, inquit, habet.
Probat Gentilis disp. 2. de unione Regnum, Zipeus contra biatum Caffani, cap. 12. & 13. Similiter quia Episcopus habet plenam dispositionem Ecclesiarum sua diocesis, c. Sanctorum 70. dist. c. una- quaque 9. q. 3. cap. regenda 10. quæst. 1. ideo etiam potest eas unire. Non sunt tamen uniones temere

facienda, præcipue si per eas minuatur cultus di-
vinus, & redditus, qui pluribus Ecclesiis suffi-
cient, ad unam revocetur, cap. final. de V. S. quare in
Concilio Trident. sess. 7. de reformat. cap. 6. statui-
tur, ut uniones perpetuae à quadraginta annis citra
factæ examinentur ab Ordinariis, tanquam à Sede
Apostolica delegatis; & qua per subreptionem,
aut obreptionem factæ reperientur, irritæ decla-
rentur; & ideo tales uniones semper odiosi judi-
cantur, ut pluribus relatis probat Velasco de pri-
u. part. part. 1. quæst. 12.

Nec obstant difficultates suprà adductæ, nam licet juxta communem sententiam, respectu pro-
ventium Ecclesiarum ipsarum usufructuari cre-
dantur; tamen Pontifex in universo orbe, & qui
libet Episcopus in sua diocesi plenam dispositio-
nem habent. Unde ob eam amplam jurisdictionem
possunt Ecclesiæ ipsas unire ex justis causis; & ita
facere, ut unus Rector præsit duabus Ecclesiis uni-
tis. Nec obstat secunda difficultas deducta ex di-
cto canone Concilii African. exemploque sancti
Medardi: nam id procedebat antequam Sedes A-
postolica sibi reservaret unionem Ecclesiarum,
tanquam unam ex majoribus causis. Nec obstat
augmentum ipsius difficultatis; nam præfens assertio
procedit in Ecclesiis, quæ spectant ad liberam
collationem Episcopi, non vero in eis, quæ sunt
juspatronatus; quia tunc desideratur consensus
ipsius Patroni, sive tale jus ecclesiasticum, sive
secularē. Clement. unic. §. ad huc, de statu monach. Trident. sess. 24. de reform. cap. 15. Licet si unio fiat
à Legato à latere, & juspatronatus sit Ecclesiasti-
cum, non desideretur Patroni consensus, cap. cùm
dilectus, de jure patro. post Gambaram & Lam-
bertinum probat Barbola de jure eccles. lib. 3. cap.
16. num. 50.

CAPUT IX.

Idem a Archipresbytero sancti Andreae de Pollian.

Quām sit gravè crimen in clericis b. gloriati cùm malefecerint, & in rebus pessimis refirimus, quod cùm R. de Sertone R. filiam suam cuidam I. nomine tradidit in uxorem, P. diaconus Ecclesia sancti Petri, c. filius autem sacerdotis, non erubuit publicè profite- ri, se prædictam sceminarum carnaliter cognovisse. Unde factum est, quod prædictus vit ad propria eam remitteret, cui fuerat matrimonialiter copulata. Quapropter tibi per Ap. f. m. quat. si tibi constiterit de præmissis, sine omni contradictione, ap. cest. præfatum cle- ricum ab officio, & beneficio d. suspendere non postponas, compellens virum ut uxorem suam recipiat, eique, sicut justum est, officium exhibeat maritalē.

NOTÆ.

1. **a** *Archipresbytero.*] Ita etiam legitur in tercia collectione, sub hoc tit. cap. 2. in epistolis vero hujus Pontificis editis à Sirleto, fol. 67 legitur Archiepiscopo: sed retinenda est vulgaris inscrip-
tio, quæ habet *Archipresbytero*; ut etiam legitur in indice ipsius regestri correcti à Sirleto; nam si Ar-
chiepiscopo sancti Andreæ, qui est in Scotia, scri-
beret Innocentius, non adderet ea verba de Pollian, unde cognoscitur, in præsenti scribere Innocen-
tium Archipresbytero villa, seu loci de Pollian.
2. **b** *Gloriari.*] Quia ut ait D. Isidorus lib. 2. de sum-
mo bono, cap. 39. Ad comparationem mali sit dete-
rinus, quando non solum flagitia committuntur, sed

etiam de ipsis flagitiis vanitate landis perditæ extol-
luntur. Plura de jactantie virtutio Beyerlinch tom. 4.
in theatro, verbo Iactantia.

c *Filius A. sacerdotum.*] Ante sacerdotium ge-
nitus; nam alijs ex defectu natalium irregularis
est. t. juxta tradita in cap. 1. de fil. presby.

d *Suspendere.*] Sed cùm hæc concessio esset
tantum extrajudicialis, seu potius jactantia, quo-
modo solum propter eam suspensio imponi po-
tuit? Quam difficultatem agnoverunt, & variè dif-
folvere curarunt Cantera in quæst. crimin. cap. 2. de
probab. per test. quæst. 1. num. 11. Carenza de officio. In-
quisit. part. 2. tit. 12. ex num. 259. Balboa in cap. 4.
num. 36. de judiciis. Sed veram hujus textus inter-
pretationem dedi in cap. 2. de confessis.

CAPUT